

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 9.9.2015
COM(2015) 452 final

2015/0211 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se vytváří společný seznam EU bezpečných zemí původu pro účely směrnice
Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a
odnímání statusu mezinárodní ochrany a mění směrnice 2013/32/EU**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Důvody a cíle návrhu

• Vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu

Evropská komise představila 13. května 2015¹ komplexní evropský program pro migraci, v němž v obecných rysech nastínila vedle okamžitých opatření přijatých bezprostředně poté jako reakci na krizovou situaci ve Středomoří i další iniciativy, které je třeba přijmout pro zajištění strukturálního řešení umožňujícího lépe zvládat migraci po všech stránkách. Jako součást zvažovaných strukturálních iniciativ a ve světle nynějšího bezprecedentního tlaku na azylové systémy členských států Komise zdůraznila, že je nutné zavést efektivnější přístup proti zneužívání, a naznačila, že jejím záměrem je posílit ustanovení o bezpečné zemi původu ve směrnici 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „směrnice 2013/32/EU“), a umožnit tak rychlé zpracování žádostí žadatelů o azyl, kteří pocházejí ze zemí označených jako bezpečné. Mezi to patří vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu, jak zdůraznila Evropská rada ve svých závěrech ze dne 25. a 26. června 2015.

Směrnice 2013/32/EU umožňuje členským státům uplatňovat zvláštní procesní pravidla, zejména zrychlené řízení a řízení na hranicích, jestliže je žadatel státní příslušník země, která byla označena za bezpečnou zemi původu vnitrostátním právem (nebo osobou bez státní příslušnosti a dříve v této zemi běžně pobývala) a navíc ji lze pro něj považovat za bezpečnou v jeho konkrétní situaci. Pouze některé členské státy přijaly vnitrostátní seznamy bezpečných zemí původu. Navíc tyto vnitrostátní seznamy vykazují určité rozdíly, jež mohou vyplývat z rozdílného posuzování bezpečnosti určitých třetích zemí nebo z rozdílné povahy toků státních příslušníků třetích zemí, jimž členské státy čelí.

Směrnice 2013/32/EU v příloze I obsahuje společná kritéria pro určení bezpečných třetích zemí původu, která stanoví:

Země se považuje za bezpečnou zemi původu, pokud lze na základě tamější právní situace, uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že v ní obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle článku 9 směrnice 2011/95/EU², k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Při tomto hodnocení se vezme v úvahu mimo jiné rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím:

a) příslušných právních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují;

b) dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod nebo Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě OSN proti mučení, a to zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 uvedené evropské úmluvy nelze odchýlit;

¹ COM(2015) 240 final, 13.5.2015.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

c) *dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy;*

d) *systému účinných opravných prostředků proti porušování těchto práv a svobod.*

Právo EU v současnosti neobsahuje společný seznam EU bezpečných zemí původu. Cílem tohoto návrhu je takový společný seznam EU vytvořit, a to na základě společných kritérií stanovených ve směrnici 2013/32/EU, protože to všem členským státům usnadní vést řízení spojená s uplatňováním pojmu bezpečné třetí země, a tudíž se zvýší celková účinnost azylových systémů členských států, pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu, které jsou pravděpodobně nedůvodné. Společný seznam EU rovněž redukuje stávající rozdíly mezi seznamy bezpečných zemí původu členských států, a tudíž usnadní sblížení postupů a odradí žadatele o mezinárodní ochranu od sekundárních přesunů.

- **Třetí země, jež mají být zahrnuty do společného seznamu EU bezpečných zemí původu**

Na základě všech relevantních dostupných informací, zejména zpráv Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) a informací od členských států, Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), Rady Evropy, Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a dalších relevantních mezinárodních organizací dospěla Evropská komise k závěru, že Albánie, Bosna a Hercegovina, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Kosovo³, Černá Hora, Srbsko a Turecko jsou bezpečnými zeměmi původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU a měly by být zahrnuty do společného seznamu EU bezpečných zemí původu.

Evropská komise použila zejména zprávy ESVČ, včetně specializovaných zpráv pro jednotlivé země ze dne 31. srpna a 1. září 2015, informace od členských států, včetně vnitrostátních předpisů o určení bezpečných zemí původu, informací od EASO, včetně písemných zpráv a výsledků koordinační schůzky o bezpečných zemích původu s odborníky členských států dne 2. září 2015, jakož i veřejně dostupné informace Rady Evropy, UNHCR a dalších relevantních mezinárodních organizací.

Pokud jde o Albánii, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Albánie. Jednotlivě se stále vyskytují izolované případy krevní msty, domácího násilí a diskriminace nebo násilí proti osobám náležejícím k národnostní menšině nebo skupině zranitelných osob, včetně Romů, balkánských Egyptanů a lesbických žen, gayů, bisexuálů, transsexuálů a intersexuálů (LGBTI)⁴. Skutečnost, že Albánie je členem Evropské úmluvy o lidských právech značí, že možnost obrátit se na Evropský soud pro lidská práva představuje pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti takovým porušením lidských práv. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv ve čtyřech případech ze 150 stížností. V roce 2014 členské státy považovaly 7,8 % (1040) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Albánie za opodstatněné. Nejméně osm členských států určilo Albánii za bezpečnou zemi původu. Albánie byla Evropskou radou označena za kandidátskou zemi. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních

³ * Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/99 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

⁴ Lesbické ženy, gayové, bisexuálové, transsexuálové a intersexuálové.

možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Na tomto základě Komise shledává, že Albánie je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Pokud jde o Bosnu a Hercegovinu, její ústava stanoví základ pro sdílení pravomocí mezi konstitutivními národy země. Právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Bosny a Hercegoviny. Stále se vyskytují jednotlivé případy diskriminace nebo násilí proti osobám z národnostních nebo náboženských důvodů nebo z důvodu politického přesvědčení, jakož i proti osobám náležejícím ke zranitelným skupinám, jako jsou LGBTI, novináři a děti. Skutečnost, že Bosna a Hercegovina je členem Evropské úmluvy o lidských právech značí, že možnost obrátit se na Evropský soud pro lidská práva představuje pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti takovým porušením lidských práv. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv v pěti případech z 1196 stížností. V roce 2014 členské státy považovaly 4,6 % (330) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Bosny a Hercegoviny za opodstatněné. Nejméně devět členských států určilo Bosnu a Hercegovinu za bezpečnou zemi původu. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Na tomto základě Komise shledává, že Bosna a Hercegovina je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Pokud jde o Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Bývalé jugoslávské republiky Makedonie. Stále se vyskytují izolované případy diskriminace nebo násilí proti osobám náležejícím ke skupinám zranitelných osob, včetně dětí, zdravotně postižených osob, Romů a LGBTI. Skutečnost, že Bývalá jugoslávská republika Makedonie je členem Evropské úmluvy o lidských právech značí, že možnost obrátit se na Evropský soud pro lidská práva představuje pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti takovým porušením lidských práv. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv v šesti případech z 502 stížností. V roce 2014 členské státy považovaly 0,9 % (70) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Bývalé jugoslávské republiky Makedonie za opodstatněné. Nejméně sedm členských států určilo Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii za bezpečnou zemi původu. Bývalá jugoslávská republika Makedonie byla Evropskou radou označena za kandidátskou zemi. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Na tomto základě Komise shledává, že Bývalá jugoslávská republika Makedonie je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Pokud jde o Kosovo*, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace. Kosovo* nepřistoupi k příslušným mezinárodním nástrojům v oblasti lidských práv, jako je EÚLP, z důvodu neexistence mezinárodního konsensu ohledně jeho statusu coby svrchovaného státu. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních

příslušníků Kosova. Stále se vyskytují jednotlivé případy diskriminace nebo násilí proti osobám náležejícím ke skupinám zranitelných osob, jako jsou ženy, LGBTI a osoby náležející k národnostním menšinám, včetně etnických Srbů. V roce 2014 členské státy považovaly 6,3 % (830) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Kosova* za opodstatněné. Nejméně šest členských států určilo Kosovo* za bezpečnou zemi původu. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Na tomto základě Komise shledává, že Kosovo* je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Pokud jde o Černou Horu, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Černé Hory. Stále se vyskytují izolované případy diskriminace nebo násilí proti osobám náležejícím ke skupinám zranitelných osob, včetně zdravotně postižených osob, novinářů, Romů a LGBTI. Skutečnost, že Černá Hora je členem Evropské úmluvy o lidských právech značí, že možnost obrátit se na Evropský soud pro lidská práva představuje pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti takovým porušením lidských práv. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv v jednom případě ze 447 stížností. V roce 2014 členské státy považovaly 3,0 % (40) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Černé Hory za opodstatněné. Nejméně devět členských států určilo Černou Horu za bezpečnou zemi původu. Černá Hora byla Evropskou radou označena za kandidátskou zemi a byla zahájena vyjednávání. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Na tomto základě Komise shledává, že Černá Hora je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Pokud jde o Srbsko, ústava stanoví základ pro samosprávu menšin v oblasti vzdělávání, používání jazyka, informací a kultury. Právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Srbska. Stále se vyskytují případy diskriminace proti osobám náležejícím ke skupinám zranitelných osob, včetně etnických Albánců, náboženských menšin, včetně muslimů, Romů a LGBTI. Skutečnost, že Srbsko je členem Evropské úmluvy o lidských právech značí, že možnost obrátit se na Evropský soud pro lidská práva představuje pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti takovým porušením lidských práv. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal šestnáct případů porušení lidských práv z 11 490 stížností. V roce 2014 členské státy považovaly 1,8 % (400) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Srbska za opodstatněné. Nejméně devět členských států určilo Srbsko za bezpečnou zemi původu. Srbsko bylo Evropskou radou označeno za kandidátskou zemi a byla zahájena vyjednávání. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Na tomto základě Komise shledává, že Srbsko je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Pokud jde o Turecko, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Turecka. Stále dochází k případům diskriminace a porušování lidských práv osob náležejících ke zranitelným skupinám osob, jako jsou menšiny, včetně etnických Kurdů, novináři a LGBTI. Skutečnost, že Turecko je členem Evropské úmluvy o lidských právech značí, že možnost obrátit se na Evropský soud pro lidská práva představuje pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti takovým porušením lidských práv. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal 94 případů porušení lidských práv z 2899 stížností. V roce 2014 členské státy považovaly 23,1 % (310) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Turecka za opodstatněné. Jeden členský stát určil Turecko za bezpečnou zemi původu. Turecko bylo Evropskou radou označeno za kandidátskou zemi a byla zahájena vyjednávání. Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost výše uvedeným okolnostem při určování, zda se třetí země zahrnutá do společného seznamu EU bezpečných zemí původu považuje pro konkrétního žadatele za bezpečnou zemi původu, jakož i při přezkoumávání žádosti za použití procesních možností stanovených ve směrnici 2013/32/EU ve vztahu k žadatelům z bezpečné země původu. Komise na tomto základě shledává, že Turecko je bezpečná země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Na tento návrh je třeba nahlížet jako na první krok k cíli, kterým je vytvoření komplexního společného seznamu bezpečných zemí původu na úrovni Unie. Komise může proto navrhnout, aby do společného seznamu EU byly po jeho přijetí Evropským parlamentem a Radou zařazeny další třetí země, které splňují kritéria na označení za bezpečné. Přednost bude dána třetím zemím, ze kterých pochází značný počet žadatelů o mezinárodní ochranu v EU, jako jsou Bangladéš, Pákistán a Senegal.

Jak je uvedeno v tomto návrhu, Komise předloží po třech letech od vstupu nařízení v platnost, přijme-li jej Evropský parlament a Rada, zprávu věnovanou možnosti přijmout v budoucnosti další harmonizační opatření, jež by mohla vést k eliminaci potřeby vnitrostátních seznamů bezpečných zemí původu.

1.2. Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Tento návrh je v souladu se společnými řízeními pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany zavedenými směrnicí 2013/32/EU a s dalšími nástroji společného evropského azylového systému.

1.3. Soulad s ostatními politikami Unie

Návrh vytvořit společný seznam EU bezpečných zemí původu a zahrnout do něj zejména třetí země, které byly označeny Evropskou radou za kandidátské země, je v souladu s politikou rozšíření Unie. Když Albánie, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora, Srbsko, Turecko byly označeny Evropskou radou za kandidátské země, bylo zhodnoceno, že splňují kritéria stanovená na jednání Evropské rady v Kodani ve dnech 21. a 22. června 1993, která se týkají stability institucí zaručujících demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin, a že tato kritéria budou muset i nadále plnit, aby se mohly stát členy. Pokrok při plnění politických a hospodářských kritérií, jakož i sladování právního řádu s *acquis* posuzuje Evropská komise každý rok ve své výroční zprávě o pokroku. Předkládaným návrhem zahrnout Albánii, Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii, Černou Horu, Srbsko, Turecko do společného seznamu EU bezpečných zemí původu není dotčena nadcházející výroční zpráva o pokroku, kterou má Evropská komise předložit ohledně každé z těchto tří třetích zemí.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

Evropská rada ve svých závěrech ze dne 25. a 26. června 2015 odkázala ve vztahu k nutnosti urychlit zpracovávání žádostí o azyl, na záměr Komise posílit ustanovení o bezpečné zemi původu ve směrnici 2013/32/EU, včetně případného vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu.

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci ve svých závěrech ze dne 20. července 2015 uvítala možnost vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu. Rada konstatovala, „že pokud jde o země západního Balkánu, většina vnitrostátních seznamů bezpečných zemí původu tyto země zahrnuje, a dále uvádí, že Evropská rada při mnoha příležitostech poukázala na evropskou perspektivu těchto zemí a že Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora a Srbsko byly dne 19. prosince 2009 převedeny na seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou osvobozeni od vízové povinnosti, a Albánie a Bosna a Hercegovina byly na tento seznam převedeny dne 15. prosince 2010. Kromě toho byla v roce 2014 průměrná míra uznaných žádostí o azyl v rámci celé EU v případě zemí západního Balkánu poměrně nízká. Z toho vyplývá, že by všechny členské státy mohly považovat země západního Balkánu za bezpečné země původu.“

V návaznosti na závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci zorganizoval EASO dne 2. září 2015 s členskými státy setkání na úrovni odborníků, na kterém bylo dosaženo obecné shody na tom, že Albánie, Bosna a Hercegovina, Kosovo*, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora a Srbsko by měly být považovány za bezpečné země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

3. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA, PROPORCIONALITA, ZÁKLADNÍ PRÁVA

3.1. Právní základ

Návrh je založen na čl. 78 odst. 2 písm. d) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), což je právní základ pro společný postup pro udělování a odnímání jednotného azylového statusu nebo statusu doplňkové ochrany. Cílem návrhu je vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu pro účely směrnice 2013/32/EU a změna této směrnice, která byla přijata na základě čl. 78 odst. 2 písm. d) SFEU.

3.2. Subsidiarita

Hlava V SFEU, která se týká prostoru svobody, bezpečnosti a práva, svěřuje některé pravomoci v této oblasti Evropské unii. Tyto pravomoci musí být vykonávány v souladu článkem 5 Smlouvy o Evropské unii, tj. pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jejího rozsahu či účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Evropské unie.

Cílem návrhu je vytvoření společného seznamu bezpečných zemí původu na úrovni Unie, protože to všem členským státům usnadní vedení řízení spojených s uplatňováním pojmu bezpečné země původu. Návrh si rovněž klade za cíl řešit některé rozdíly mezi vnitrostátními seznamy bezpečných zemí původu členských států, kvůli nimž se nevztahují na žadatele o mezinárodní ochranu pocházející ze stejné třetí země v členských státech vždy stejná řízení. Celkového cíle navrhovaného opatření nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy a může jej být lépe dosaženo na úrovni Evropské unie.

3.3. Proporcionalita

V souladu se zásadou proporcionality navrhované změny stávajícího legislativního rámce nepřekračují to, co je nezbytné k dosažení stanoveného cíle. Společný seznam EU bezpečných zemí původu bude vytvořen v souladu s kritérii, která již stanovila směrnice 2013/32/EU pro určení bezpečných zemí původu, a země uvedené na seznamu budou pravidelně přezkoumávány. Pokud jde o navrhované změny směrnice 2013/32/EU, omezují se na nezbytné minimum k zajištění, že se její ustanovení týkající se uplatňování pojmu bezpečná země původu použijí na třetí země uvedené na společném seznamu EU bezpečných zemí původu.

3.4. Volba nástroje

Volbu nařízení pro vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu odůvodňuje povaha takového společného seznamu, který je vytvořen na úrovni Unie a měl by být přímo použitelný v právních řádech členských států.

3.5. Základní práva

Tento návrh ctí základní práva a zachovává zásady uznávané Listinou, včetně práva na azyl a ochranu proti navracení, jak jsou stanoveny v článcích 18 a 19 Listiny.

V souladu se směrnicí 2013/32/EU se zejména připomíná, že zařazení třetí země na společný seznam EU bezpečných zemí původu nemůže být absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země, a tudíž nezbavuje nutnosti provést odpovídající individuální přezkoumání jejich žádostí o mezinárodní ochranu. Rovněž se dále připomíná, aby v případě, kdy žadatel prokáže, že v jeho konkrétní situaci existují vážné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou, nebylo označení této země jako bezpečné považováno v jeho případě za směrodatné.

Třetí země, u kterých se navrhuje zařazení na společný seznam EU bezpečných zemí původu, splňují podmínky stanovené směrnicí 2013/32/EU pro označení za bezpečné země. Z toho vyplývá, že lze na základě tamější právní situace, uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že v nich nedochází obecně a soustavně k pronásledování podle článku 9 směrnice 2011/95/EU, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet EU a neměl by mít žádné rozpočtové důsledky pro členské státy.

5. OSTATNÍ PRVKY

5.1. Mechanismy monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Návrh předpokládá zvážení možnosti přijmout další harmonizační opatření, jež by mohla odstranit potřebu vnitrostátních seznamů bezpečných zemí původu, a to na základě zprávy předložené Komisi po uplynutí tří let od vstupu tohoto nařízení v platnost.

5.2. Podrobné vysvětlení zvláštních ustanovení návrhu

Návrh nařízení vytváří společný seznam EU bezpečných zemí původu, které se považují za bezpečné země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU. Návrh rovněž mění směrnici 2013/32/EU, aby bylo možné používat její ustanovení o bezpečné zemi původu na třetí země uvedené na společném seznamu EU.

Společný seznam EU bezpečných zemí původu má být stanoven v příloze I navrhovaného nařízení. Třetí země, jež mají být uvedeny v této příloze, splňují podmínky stanovené v příloze I směrnice 2013/32/EU pro určení bezpečných zemí původu. Komise má za to, že Albánie, Bosna a Hercegovina, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Kosovo*, Černá Hora, Srbsko a Turecko tyto podmínky splňují a měly by být, coby první krok, zahrnuty do společného seznamu.

Návrh ukládá povinnost Komisi pravidelně přezkoumávat situaci v třetích zemích, které jsou uvedeny na společném seznamu EU, na základě řady informačních zdrojů, včetně zejména pravidelných zpráv ESVČ a informací od členských států, EASO, UNHCR, Rady Evropy a dalších relevantních mezinárodních organizací.

Návrh stanoví, že každá další změna společného seznamu EU bezpečných zemí původu se bude přijímat v souladu s řádným legislativním postupem. Dojde-li k náhlé změně k horšímu ve třetí zemi uvedené v seznamu, počítá se s tím, že Komise bude mít pravomoc přijmout akt v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 SFEU, aby na dobu jednoho roku pozastavila zařazení třetí země na seznam, jestliže má na základě odůvodněného posouzení za to, že již nejsou naplněny podmínky umožňující nahlížet na třetí zemi jako na bezpečnou zemi původu. Komise bude moci prodloužit toto pozastavení na dobu nejvýše jednoho roku v případě, že navrhla změnu nařízení za účelem vyřazení této třetí země ze společného seznamu EU bezpečných zemí původu. Návrh obsahuje podrobná ustanovení o podmínkách přenesení pravomoci na Komisi, včetně jeho doby trvání, možnosti jej kdykoliv zrušit, povinnosti Komise oznamovat přijetí aktů v přenesené pravomoci Evropskému parlamentu a Radě a skutečnosti, že akty v přenesené pravomoci mohou vstoupit v platnost, pouze pokud žádný z těchto orgánů nevznesl námitku ve lhůtě jednoho měsíce od tohoto oznámení.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se vytváří společný seznam EU bezpečných zemí původu pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany a mění směrnice 2013/32/EU

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 78 odst. 2 písm. d) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁵,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁶,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice 2013/32/EU Evropského parlamentu a Rady⁷ umožňuje členským státům uplatňovat zvláštní procesní pravidla, zejména zrychlené řízení a řízení na hranicích v přesně vymezených situacích v případě, že žádost o mezinárodní ochranu je pravděpodobně nedůvodná, včetně situací, kdy je žadatel státním příslušníkem země, která byla vnitrostátním právem označena za bezpečnou zemi původu a kterou navíc lze pro něj v jeho konkrétní situaci považovat za bezpečnou. Stejná pravidla lze použít na osoby bez státní příslušnosti ve vztahu k třetím zemím, ve kterých dříve běžně pobývaly.
- (2) Směrnice 2013/32/EU stanoví společná kritéria pro určení bezpečných třetích zemí původu na vnitrostátní úrovni. Pouze některé členské státy však ve svém vnitrostátním právu určily bezpečné země původu, což znamená, že ne všechny členské státy mohou v současnosti používat příslušné procesní možnosti stanovené směrnicí 2013/32/EU. Navíc vzhledem ke stávajícím rozdílům mezi vnitrostátními seznamy bezpečných zemí původu přijatými členskými státy, jež mohou vyplývat z rozdílného posuzování bezpečnosti určitých třetích zemí nebo z rozdílné povahy toků státních příslušníků třetích zemí, jimž členské státy čelí, neuplatňují členské státy v současnosti pojem bezpečná země původu, jak jej vymezuje směrnice 2013/32/EU, vždy vůči stejným třetím zemím.
- (3) Ve světle velmi prudkého nárůstu počtu žádostí o mezinárodní ochranu podaných v Unii, který zažíváme od roku 2014, a z toho vyplývajícího bezprecedentního tlaku na

⁵ Úř. věst C , , s. .

⁶ Úř. věst C , , s. .

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 60.

azylové systémy členských států uznala Unie potřebu posílit uplatňování ustanovení o bezpečné zemi původu ve směrnici 2013/32/EU, jakožto základního nástroje na podporu rychlého vyřizování žádostí, které jsou pravděpodobně nedůvodné. V souvislosti s nutností urychlit zpracovávání žádostí o azyl odkázala Evropská rada ve svých závěrech ze dne 25. a 26. června 2015 zejména na záměr Komise posílit ustanovení o bezpečné zemi původu ve směrnici 2013/32/EU uvedený v jejím sdělení o evropském programu pro migraci⁸, včetně případného vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu. Rada pro spravedlnost a vnitřní věci ve svých závěrech ze dne 20. července 2015 o bezpečných zemích původu navíc uvítala záměr Komise posílit ustanovení o bezpečné zemi původu ve směrnici 2013/32/EU, včetně případného vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí původu.

- (4) Společný seznam EU bezpečných zemí původu by měl být vytvořen na základě společných kritérií stanovených ve směrnici 2013/32/EU, protože to všem členským státům usnadní vést řízení spojená s uplatňováním pojmu bezpečné třetí země, a tudíž se zvýší celková účinnost azylových systémů členských států, pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu, které jsou pravděpodobně nedůvodné. Vytvoření společného seznamu EU bezpečných zemí bude rovněž řešit některé stávající rozdíly mezi vnitrostátními seznamy bezpečných zemí původu členských států, kvůli nimž se na žadatele o mezinárodní ochranu pocházející ze stejné třetí země nevztahují v členských státech vždy stejná řízení. Přestože by si členské státy měly zachovat právo uplatňovat nebo zavádět právní předpisy, které umožňují na vnitrostátní úrovni určit jiné třetí země než ty uvedené na společném seznamu EU bezpečných zemí původu, vytvoření tohoto společného seznamu zajistí, že tento pojem budou všechny členské státy uplatňovat jednotným způsobem na žadatele pocházející ze zemí, jež jsou na seznamu. To následně usnadní sblížení postupů a odradí žadatele o mezinárodní ochranu od sekundárních přesunů. V této souvislosti by měla být zvážena možnost přijmout v budoucnosti další harmonizační opatření, jež by mohla odstranit potřebu vnitrostátních seznamů bezpečných zemí původu, a to na základě zprávy předložené Komisí po uplynutí tří let od vstupu tohoto nařízení v platnost.
- (5) Ustanovení směrnice 2013/32/EU týkající se uplatňování pojmu bezpečná země původu by měla být použitelná na třetí země, které jsou uvedeny na společném seznamu EU vytvořeném tímto nařízením. To zejména znamená, že zahrnutí třetí země do společného seznamu EU bezpečných zemí původu nezakládá absolutní záruku bezpečnosti státních příslušníků této země, a tudíž nezbavuje nutnosti provést odpovídající individuální přezkoumání žádosti o mezinárodní ochranu. Navíc je vhodné připomenout, že v případě, kdy žadatel prokáže, že v jeho konkrétní situaci existují vážné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou, nemůže být označení této země jako bezpečné považováno v jeho případě za směrodatné.
- (6) Komise by měla pravidelně přezkoumávat situaci v třetích zemích, které jsou uvedeny na společném seznamu EU bezpečných zemí původu. V případě náhlé změny k horšímu ve třetí zemi na seznamu by Komisi měla být svěřena pravomoc přijmout akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, aby mohla na dobu jednoho roku pozastavit zahrnutí třetí země do seznamu, jestliže má na základě odůvodněného posouzení za to, že již nejsou splněny podmínky stanovené ve směrnici 2013/32/EU umožňující nahlížet na třetí zemi jako na bezpečnou zemi původu. Pro účely odůvodněného posouzení by měla Komise

⁸

COM(2015) 240 final, 13.5.2015.

přihlédnout k řadě dostupných informačních zdrojů, zejména svým výročním zprávám o pokroku týkajícím se třetích zemí označených Evropskou radou za kandidátské země, pravidelným zprávám Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) a informacím od členských států, Evropské podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Rady Evropy a dalších relevantních mezinárodních organizací. Komise by měla moci prodloužit pozastavení zařazení třetí země do společného seznamu EU o dobu nejvýše jednoho roku v případě, že navrhla změnu nařízení za účelem vyřazení této třetí země ze společného seznamu EU bezpečných zemí původu. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracování aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.

- (7) V návaznosti na závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ze dne 20. července 2015 ohledně bezpečných zemí původu, ve kterých členské státy souhlasily s přednostním posouzením bezpečnosti západního Balkánu, zorganizoval EASO dne 2. září 2015 s členskými státy setkání na úrovni odborníků, na kterém bylo dosaženo obecné shody na tom, že Albánie, Bosna a Hercegovina, Kosovo*⁹, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora a Srbsko by měly být považovány za bezpečné země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.
- (8) V souladu se směrnicí 2013/32/EU se země považuje za bezpečnou zemi původu, pokud lze na základě tamější právní situace, uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že v ní obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle článku 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU¹⁰, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
- (9) Na základě řady informačních zdrojů, včetně zejména pravidelných zpráv ESVČ a informací od členských států, EASO, UNHCR, Rady Evropy a dalších relevantních mezinárodních organizací se má za to, že několik třetích zemí splňuje kvalifikační podmínky bezpečné země původu.
- (10) Pokud jde o Albánii, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv ve čtyřech případech ze 150 stížností. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Albánie. V roce 2014 členské státy měly za to, že 7,8 % (1040) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Albánie bylo opodstatněných. Nejméně osm členských států určilo Albánii za bezpečnou zemi původu. Albánie byla Evropskou radou označena za kandidátskou zemi. V té době bylo zhodnoceno, že Albánie splnila kritéria stanovená Evropskou radou na jednání v Kodani ve dnech 21.

⁹ * Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/99 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřevzaté znění) (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

a 22. června 1993, která se týkají stability institucí zaručujících demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin, a že tato kritéria bude muset Albánie i nadále plnit, aby se mohla stát členem v souladu s doporučeními uvedenými ve výroční zprávě o pokroku.

- (11) Pokud jde o Bosnu a Hercegovinu, její ústava stanoví základ pro sdílení pravomocí mezi konstitutivními národy země. Právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv v pěti případech z 1196 stížností. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Bosny a Hercegoviny. V roce 2014 členské státy měly za to, že 4,6 % (330) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Bosny a Hercegoviny bylo opodstatněných. Nejméně devět členských států určilo Bosnu a Hercegovinu za bezpečnou zemi původu.
- (12) Pokud jde o Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují základní hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv v šesti případech z 502 stížností. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Bývalé jugoslávské republiky Makedonie. V roce 2014 členské státy měly za to, že 0,9 % (70) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Bývalé jugoslávské republiky Makedonie bylo opodstatněných. Nejméně sedm členských států určilo Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii za bezpečnou zemi původu. Bývalá jugoslávská republika Makedonie byla Evropskou radou označena za kandidátskou zemi. V té době bylo zhodnoceno, že Bývalá jugoslávská republika Makedonie splnila kritéria stanovená Evropskou radou na jednání v Kodani ve dnech 21. a 22. června 1993, která se týkají stability institucí zaručujících demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin, a že tato kritéria bude muset Bývalá jugoslávská republika Makedonie i nadále plnit, aby se mohla stát členem v souladu s doporučeními uvedenými ve výroční zprávě o pokroku.
- (13) Pokud jde o Kosovo*, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace. Kosovo* nepřistoupilo k příslušným mezinárodním nástrojům v oblasti lidských práv, jako je EÚLP, z důvodu neexistence mezinárodního konsensu ohledně jeho statusu coby svrchovaného státu. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Kosova. V roce 2014 členské státy měly za to, že 6,3 % (830) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Kosova* bylo opodstatněných. Nejméně šest členských států určilo Kosovo* za bezpečnou zemi původu.
- (14) Pokud jde o Černou Horu, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal porušení lidských práv v jednom případě ze 447 stížností. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Černé Hory. V roce 2014 členské státy měly za to, že 3,0 % (40) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Černé Hory bylo opodstatněných. Nejméně devět členských států určilo Černou Horu za bezpečnou zemi původu. Černá Hora byla Evropskou radou označena za kandidátskou zemi a

byla zahájena vyjednávání. V té době bylo zhodnoceno, že Černá Hora splnila kritéria stanovená Evropskou radou na jednání v Kodani ve dnech 21. a 22. června 1993, která se týkají stability institucí zaručujících demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin, a že tato kritéria bude muset Černá Hora i nadále plnit, aby se mohla stát členem v souladu s doporučeními uvedenými ve výroční zprávě o pokroku.

- (15) Pokud jde o Srbsko, ústava stanoví základ pro samosprávu menšin v oblasti vzdělávání, používání jazyka, informací a kultury. Právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal šestnáct případů porušení lidských práv z 11 490 stížností. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Srbska. V roce 2014 členské státy měly za to, že 1,8 % (400) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Srbska bylo opodstatněných. Nejméně devět členských států určilo Srbsko za bezpečnou zemi původu. Srbsko bylo Evropskou radou označeno za kandidátskou zemi a byla zahájena vyjednávání. V té době bylo zhodnoceno, že Srbsko splnilo kritéria stanovená Evropskou radou na jednání v Kodani ve dnech 21. a 22. června 1993, která se týkají stability institucí zaručujících demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin, a že tato kritéria bude muset Srbsko i nadále plnit, aby se mohlo stát členem v souladu s doporučeními uvedenými ve výroční zprávě o pokroku.
- (16) Pokud jde o Turecko, právní základ pro ochranu proti pronásledování a špatnému zacházení dostatečně poskytují hmotněprávní a procesní právní předpisy o lidských právech a zákazu diskriminace, včetně členství u všech hlavních mezinárodních úmluv o lidských právech. Evropský soud pro lidská práva v roce 2014 shledal 94 případů porušení lidských práv z 2899 stížností. Nejsou žádné indicie o případech *refoulement* státních příslušníků Turecka. V roce 2014 členské státy měly za to, že 23,1 % (310) žádostí o azyl podaných státními příslušníky Turecka bylo opodstatněných. Jeden členský stát určil Turecko za bezpečnou zemi původu. Turecko bylo Evropskou radou označeno za kandidátskou zemi a byla zahájena vyjednávání. V té době bylo zhodnoceno, že Turecko splnilo kritéria stanovená Evropskou radou na jednání v Kodani ve dnech 21. a 22. června 1993, která se týkají stability institucí zaručujících demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin, a že tato kritéria bude muset Turecko i nadále plnit, aby se mohlo stát členem v souladu s doporučeními uvedenými ve výroční zprávě o pokroku.
- (17) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej z důvodu rozsahu nebo účinků činnosti může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou rovněž v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.
- (18) Toto nařízení respektuje základní práva a ctí zásady uznané v Listině.
- (19) [V souladu s článkem 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámily tyto členské státy své přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení]

OR

[V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se tyto členské státy neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.]

OR

[V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Spojené království neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.]

V souladu s článkem 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámilo Irsko (dopisem ze dne ...) své přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení.]

OR

[V souladu s článkem 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámilo Spojené království (dopisem ze dne ...) své přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení.]

V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.]

- (20) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se vytváří společný seznam EU bezpečných zemí původu, které se považují za bezpečné země původu ve smyslu směrnice 2013/32/EU.

Článek 2

Společný seznam EU bezpečných zemí původu

1. Třetí země uvedené v příloze I tohoto nařízení jsou bezpečné země původu.
2. Komise pravidelně přezkoumává situaci v třetích zemích, které jsou uvedeny na společném seznamu EU bezpečných zemí původu, na základě řady informačních zdrojů, včetně zejména pravidelných zpráv ESVČ a informací od členských států, EASO, UNHCR, Rady Evropy a dalších relevantních mezinárodních organizací.
3. Každá změna společného seznamu EU bezpečných zemí původu se přijímá v souladu s řádným legislativním postupem.
4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 3, za účelem pozastavení zařazení třetí země do společného seznamu EU bezpečných zemí původu.

Článek 3

Vyřazení třetí země ze společného seznamu EU bezpečných zemí původu v případě náhlé změny situace

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. V případě náhlé změny situace v třetí zemi, která je uvedena na společném seznamu EU bezpečných zemí původu, provede Komise odůvodněné posouzení, zda daná země plní podmínky stanovené v příloze I směrnice 2013/32/EU, a pokud tyto podmínky nejsou již plněny, přijme v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie rozhodnutí, kterým pozastaví zařazení této třetí země do společného seznamu EU na dobu jednoho roku.
3. V případě, že Komise navrhla změnu tohoto nařízení za účelem vyřazení třetí země ze společného seznamu EU bezpečných zemí původu, může na základě odůvodněného posouzení uvedeného v druhém odstavci prodloužit platnost rozhodnutí přijatého v přenesené pravomoci podle druhého odstavce o nejdéle jeden rok.
4. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v tomto článku je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne [the date of entry into force of this Regulation]. Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
5. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v tomto článku kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie,

nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

6. Přijetí aktu v přenesené pravomoci podle tohoto článku Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

7. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle tohoto článku vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví.

Článek 4

Změny směrnice 2013/32/EU

Směrnice 2013/32/ EU se mění takto:

1) V článku 36 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Třetí země, která je určena vnitrostátním právem jako bezpečná země původu v souladu s touto směrnicí nebo která je na společném seznamu EU bezpečných zemí původu vytvořeným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. XXXX/2015* [this regulation], může být po individuálním přezkoumání žádosti považována za bezpečnou zemi původu pro konkrétního žadatele, pouze pokud:

a) žadatel má státní příslušnost této země nebo

b) žadatel je osobou bez státní příslušnosti a dříve v této zemi běžně pobýval

a žadatel nepředložil žádné závažné důvody pro to, aby tuto zemi nebylo možno v jeho konkrétní situaci považovat za bezpečnou, a mohl tak být uznán za osobu požívající mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU.“

2) V článku 37 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy mohou pro účely posuzování žádostí o mezinárodní ochranu ponechat v platnosti nebo přijmout právní předpisy, které v souladu s přílohou I umožní na vnitrostátní úrovni označení bezpečných zemí původu, jež jsou jiné než země uvedené na společném seznamu EU bezpečných zemí původu vytvořeném nařízením (EU) č. XXXX/2015 [this regulation]“.

3) V příloze I se nadpis nahrazuje tímto:

„Určení bezpečných zemí původu pro účely článku 36 a čl. 37 odst. 1“.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. XXXX/2015 ze dne [date], kterým se vytváří společný seznam EU bezpečných zemí původu pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany a mění směrnice 2013/32/EU

Článek 5

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*